

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 47.

V Mariboru, dne 24. novembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Politični shod pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Zadnjo nedeljo je lenarsko kat. politično društvo ob priliku letnega občnega zborna zbralo dokaj vrhov mož in mladičev iz lenarskega okraja. Poleg lenarske župnije so bile zastopane župnije: Sv. Ropert, Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Benedikt in Sv. Anton v Slov. goricah. Posebno lepo število udeležencev je poslala trojška župnija: bile so zastopane vse občine župnije s trgom vred. Vsa čast Trojškom! Veseli nas, da vedno bolj spoznate, kako nespametno je živeti v objemu starih trojških naših narodnih nasprotnikov.

Ko predsednik shoda iskreno pozdravi vse zborovalce, poroča tajnik Gomilsek o delovanju društva v pretečenem društvenem letu. Uvod je bilo 78, odborove seje 3. Šchedov je društvo priredilo 8, gotovo lepo število. Njih večina je veljala novim volitvam v IV. kurijski. Na teh shodih je bilo govorjenih 24 govorov. Kake uspehe smo dosegli pri volitvah? Žal, niso odgovarjali velikemu trudu. V posameznih občinah je manjšalo agitatorjev za našo stvar, teh nam je še treba vzgojiti. Najmanj glasov je dobil nasprotni kandidat v benedikški župniji, na to pri Sv. Juriju in Sv. Antonu v Slov. gor.; v teh je bila ogromna večina glasov oddana za dr. Ploja. V manjšini je ostal naš kandidat pri Sv. Lenartu in Sv. Rupertu. Najslabše sta volili župniji Sv. Trojica in Sv. Barbara. Politično društvo še čaka mnogo dela. Prav je povdarujo tajnik, da mora imeti v bodoče

društvo v vsaki občini svoje ude med odličnimi občinami in da mora poskrbeti povsod za dobre agitatorje za bodočnost. Pristopite torej k društvu vsi kot udje, ki ste vneti za narodni napredok v lenarskem okraju! Blagajnik Jančekovič je izkazal 111 K 97 vin. dohodkov in 72 K 29 vin. stroškov. Poročila so bila soglasno odobrena. Z vsklikom je bil izvoljen sledeči novi odbor: Fr. Zupe, predsednik, dr. Fr. Tiplič, podpredsednik, Fr. S. Gomilšek, tajnik, Vid Jančekovič, blagajnik, poslanec Jan. Roskar, Ivan Bosina, dr. Milan Goršek, Matija Šuman, Jan. Jurančič in Fr. Žmavec, odborniki, Lovro Družovič, Jurij Bežjak in Vinko Kronvogl, namestniki, Ognješlav Škamlec in Jan. Rop, računska pregledovalca.

Na to je živahnno pozdravljen poročal o svojem delovanju poslanec Roskar. Vse je bilo radovedno poročila poslančevega. Slovenki poslanci smo se mnogo trudili za svoje vohlice. Lani smo stavili 15 predlogov in 8 interpelacij. Od predlogov so bili sprejeti le trije, ker jih Nemci niso mogli odbiti, ker bi sicer samim sebi škodovali. Letos smo še stavili več predlogov in interpelacij n. pr.: Robič glede zavarovalnice proti toči, dr. Ploj glede zadrug in zavarovalnice za živino. Jaz sem stavil predlog, naj se da podpora po toči poškodovanim v mariborskem, bistriskem in lenarskem okraju. Odločila se je svota 50.000 gld. za celo deželo; pripomogel sem, da se je zvišala za 40.000 gld. Upati je, da enako svoto da tudi država. Vložil sem slovensko interpelacijo. Nemci so zbežali iz zbornice, ko se je prebrala, hujše nesreče ni bilo. Hoteli smo z njo dokazati

Nemcem, da ima slovenščina ravno tako pravico do veljave v zbornici kot nemščina. Kočevar je predlagal, naj se vendar izvrši regulacija Pesnice, ki dela neizmerno škodo. Stvar gre počasi in bo še precej vode iztekljo po Pesniški strugi, dokler bo Pesnica uravnana. To bi se bilo že pač zdavnata zgodilo, če bi Pesnica tekla po nemški zemlji. Na Zgor. Štajerskem regulirajo vsak potok. Odstranitev mlínov se je izkazala kot zelo dobra. Da se še ostali odstranijo in ovaki prerežejo, vlagajte prošnje in jih pošljite meni. Vse naše predloge so izročili posameznim odsekom, v zbornico ni prišel niti eden naših predlogov, t. j., nemška večina ni hotela nam Slovencem fičesar dovoliti. Prisla je s proračunom, tirjala en milijon kron več od lani. Mi pa smo rekli: ne dovolimo, da se razpravlja o proračunu, prej morajo biti naši gospodarski predlogi rešeni. Nemci so bili gluhi za naše tirjatve. Tako smo bili prisiljeni, začeti obstrukcijo. Vprašam vas, ali ni bila opravičena? Pri tej priči zadoni med zborovalci: Da, bila je, živila obstrukcija, živali slovenski poslanci! Vsakdo se je lahko prepričal, da volilci stoje za svojim poslancem. Obstrukcija, ki je pokazala, da slovenski poslanci niso brez moči, je prestrašila Nemce. Začela so se pogajanja. Mi smo tirjali: Dajte nam eno slovensko kmetijsko žolo z enoletnim tečajem, pa odnehamo. Tudi tega niso dovolili. Najhujši nasprotniki naši so bili južnoštajerski nemščinarski poslanci (Sramota!). Nova lovska postava je bila sklenjena, ker smo iz obstrukcije izključili gospodarske predloge. Nekoliko boljša je od

Listek.

Po potu molitve in spoznanja.

(Pripovest. — Iz hrvatskega prevel I. V. Starogorski.)

(Konec.)

Med čitanjem zdrhti njegov obraz. Mir! Njegova žena, uboga mučenica, vživa v polni meri ta nebeski dar. V vseh njenih bolečinah in mukah je njen lice napolnjeno s tem rajskega mira. A on je izključen od tega vžitka radi svojih dvomb in praznотe srca. Oh, da bi mogel on detinsko verovati, ko bi sv. vera njegovo srce obdarovala s tem nebeskim mirom! Kako bi se čutil srečnega!

»Ni mogoče! Prepozno!« mu je govoril nek glas.

»Vladko!« oglasi se žena, kakor da bi poznala njegove misli. »Povej mi, ali hočeš ti najti ta mir? Ko bom jaz tam zgoraj pri mojem Jezusu, hočem ga prositi tako dolgo, dokler ti ne da tega nebeskega blagora.«

S solzanimi očmi objame Milovič svojo soprogo.

»Ne govari tako,« vzdihuje on. »Ti moraš živeti zame in za najinega Milana!«

»Kakor Bog hoče!« odvrne žena. »Ali obljubi mi, da boš od danes vsaki dan v

moj namen zmolil očenaš na čast sv. Družini!«

»Ali Lilija!« seže ji Milovič v bessdo. Toda bolnica ga je prosila tako dolgo, da ji je obljubil. »Kaj človek vsega ne stori na voljo svoje bolne žene?!« je miril on svojo brezverno srce.

In tako je vsak dan, ko je zmolil s sinčkom večerno molitev in soprogi prečital njene molitve, pokleknil, da zmoli svoj očenaš. — Njegova molitev ni izhajala iz vernega srca, ampak je bil to vzklik nepokojne duše, ki je iskala izgubljeni mir, izgubljeno srečo vernega kristjana.

Za tri dni poprosi gospa Lilija svojega moža, da ji pozove gospoda župnika. Želela je sprejeti sv. zakramente umirajočih.

»Mar misliš umreti!« vzklikne Milovič. »Čutim, dragi Vladko,« reče žena blago, »da je ljudska pomoč slaba, ako ne prihiti Vsemogočni. — Ali morebiti čaka Gospod Bog, da ga ti poprosiš pomoči. Daj, mili Vladko, obrni se s povzdignjeno molitvijo k sv. Družini, naj chrani mater tej hiši.«

Milovič cdhiti k duhovniku in mu s solzanimi očmi priporoveduje stanje svoje žene.

»Ne obupajte, dragi gospod,« ga je tesil dobrski gospod. »Še vedno lahko Bog pomaga.«

Milovič ni mogel pozabiti ženinih besed:

»Obrni se s podvojeno molitvijo k sv. Družini!«

Oh, kako srečnega bi se štel, ako bi mogel tako molitev izreči z zaupanjem, od srca. Ali kako naj sedaj to storiti!

Milovič je bil pričujoč, ko je delil duhovnik sv. zakramente za umirajoče. Njegov pogled se ni umaknil od žene na postelji. Seže mu vro iz oči. Ali je mogoče, da ta vera, ki da bolnici tako tolažbo, potrežljivost in udanost v težki bolezni, je li mogoče, da je to samo san, neumnost?

Gledaje svojo bolno ženo, se je uveril, da ni mogoče. Ni imel miru in njegov duh je bil premagan. Došel je čas, da se je zrušilo njegovo neverstvo. On pada na kolens k postelji, povzdigne roki in zavpije:

»O vsegamogočni Gospod in Bog, bodi mi milostljiv! Usmili se moje nesreče. Jaz verujem in se z zaupanjem obračam k tebi — povrni moji ženi zdravje in jaz ne neham nikdar slaviti sveto tvoje ime!«

Lilija je videla njegov notranji boj in sedaj vidi, kako je božja milost obdala nevernika. Ko se je zvršila sveta služba, prisopi mož k nji. Ona ga z veselim licem prime za roko.

»O kako sem srečna, dvakrat srečna v onem blaženem času, ko sem videla, da milš kakor vernik. Čuj, Vladko, Bog je uslišal tvojo molitev.«

»Moja molitev se je dvignila iz globine

Premijski deli skozi
se v kolonial in pa
gospodar Novak-a na
velikem tergu po 20 h.

Steklopi se ne vro
ijo, nepladani lenti
se ne sprječajo.

En omamka se plakajo
od navados vrativa,
ki se natire enkrat,
po 15 h, dvakrat 20 h,
trikrat 25 h.

Izkoristi se sprječajo
do arde opredela.

stare. Govornik jo razloži. Predlaganih sprememb, ki bi bile v korist kmetu, Nemci niso sprejeli. Zopet smo segli po obstrukciji, proračun ni mogel priti pod streho, ker je namestnik poprej odgodil deželni zbor. Drugače nismo mogli postopati. Delali smo, a dosegli ničesar. Na vas, volilci, je sedaj, da odobrite naše postopanje!

Ko poslanec konča, ves zbor navdušeno pritrdi njegovim besedam. Vsi so bili veseli, da se je vendar enkrat posrečilo Slovencem v Gradcu, pokazati Nemcem, da so časi robovanja minoli in da si Slovenci ne puste več teptati najnavadnejših pravic.

Sedaj so se oglašali kmetje za pojasmila pri poslancu, tako Šuman, Roškar. Vse je zadovoljil z odgovori. Evald Vrakc pozdravi zbor v imenu jareninskega polit. društva in razлага žalostni položaj ob meji.

Končno so bile soglasno sprejete sledeče resolucije: 1. Zbor izreka zahvalo in zaupanje poslancem Roškarju, dr. Ploju in Robiču ter popolnoma odobrava postopanje poslancev in obstrukcijo.

2. V smislu gesla »Proč od Grada!« naj se za stajerske Slovence razdeli dežela v upravnem oziru, da dobi svoj namestniški oddelek, slov. dežel. šolski svet in slovensko kmetijsko družbo.

3. Zbor ponavlja tirjatev za naše šole. Za naše usluge, za naše davke tirjamo, da nam da vlada slov. učilišča kakor gimnazije, učiteljišče, obrtne in kmetijske šole v slov. jeziku in slov. vseučilišče v Ljubljani.

4. Za slovenske pokrajine se osnuj slovensko nadodisče v Ljubljani.

5. Avstrija se naj preosnuje po narodnih skupinah, da dobimo Slovenci združenje Slovenijo.

6. Naši poslanci na Dunaju naj tudi v bodoče z vso odločnostjo nastopijo proti sedanji vladi, da enkrat našim tirjatvam ustrezte.

Predsednik zahvali zborovalce, jih spodbuja za narodno delo ter zaključi zbor, ki je vse zbrane zadovoljil.

Rusko-japonska vojna.

Na suhem.

Majhni boji med obema armadama se še vsak dan nadaljujejo, vendar do splošne bitke še vedno ni prišlo. Rusi imajo posezeno jako važno postojanko, Putilovo goro, ki nadvladuje celo dolino. V noči od 18. t. m. so Japonci napadli posadko na tem hribu, da bi se ga polastili. Toda Kuropatkin ve, kake važnosti je hrib, zato ga je utrdil in postavil tja močno posadko, ki je hrabro odbril japonski napad.

Dopisnik Reuterjevega urada pri ruski zahodni armadi poroča dne 17. t. m. preko Mukdenu: Že štiri dni ni streljalo niti top-

srca, odvrne mož. »Nenavadna sila me je vrgla na kolena —.«

Za nekoliko dni, ko je Milovič delal v tovarni, pride k njemu stari lečnik.

»Prinesem vam prerdostno vest, začne po kratkem pozdravu. »Česar sem se komaj nadejal, to se je zgodilo. Vaša soprogta je premagala bolezen in povem vam, da je rešena!«

V prvi radosti objame Milovič zdravnika. »Bogu slava in hvala!« vzklinke. »Danšnji dan mi je še od druge strani dan veselja. Danes je dogotovljeno poslednje delo, da zopet postavim svojo tovarno. Zopet lahko rabim odpušcene delavce in moj oskrbnik mi zatrjuje, da zadovoljimo z majhnimi zgubami svoje naročnike.«

Lečnik mu še čestita in odide.

Naša povest se bliža koncu. Danes je gospa Milovičeva že zdrava od težke bolezni in tovarna se je razvila lepše kakor prej. Na onem mestu, kjer je padla Lilija v vodo, je dal gospod Milovič sezidati kapelo na čast sv. Družine. Njegovo spreobrnjenje je bilo

nistišvo niti pehota. Japonci se zbirajo pred levim krilom ruske desne armade in pred središčem. Rusi so zelo utrdili svoje postanke.

Hud mraz zadnjih treh dni je prisilil čete, da so se umaknile v podzemeljske koče, vsled česar je streljanje prenehalo. Nemožnost, zakopavati se v zamrznjena tla, one-mogočuje delavnost obeh armad. Reke so zamrznjene. Japonci prihajajo neoboroženi k Šahu po vodo. Rusi pri tem ne streljajo na nje.

Kuropatkin je dobil močna ojačanja s težkimi topovi iz Harbina. Japonci so se Šahu nenadoma približali ter se nahajajo sedaj 19 km od Mukdена. To znači, da napada Kuroki na vzhodu.

Japonci zbirajo pri Jantaju veliko stevilo čet. Tja gredo tudi čete iz Njučvana. Gorsko topništvo je pomnoženo. Japonci delajo jarke in okope v bližini Rusov.

Dopisnik »Brž. Vjed.« poroča, da se je slišalo 18. in 19. t. m. hudo streljanje s topovi, posebno z ruskega desnega krila. Rusi pričakujejo, da bodo Japonci začeli prodirati. Japonske izgube znašajo od 9. oktob. 15.000 mrtvih in 10.000 ranjenih.

Na morju.

Preiskava o Hulski zadevi kaže vedno bolj in bolj, da so se med ribiškimi ladji le nahajale sumljive tuje ladje, ako tudi mogoče niso bile torpedovke, kakor trdijo ruski častniki. Zaslišanje prič je namreč dognalo, da so bili tudi ribiči prepričani, da se nahajajo med njimi tuje ladje. Zjutraj po tem dogodku so videli ribiči v svoji bližini parnik, ki je bil podoben vojni ladji. Po noči pa so ribiči videli, ko se je ruskemu brodovju bližala ladja, ki ni imela nobenih luči, a je bila podobna torpedovki. Iz teh izpovedi je jasno, da so Rusi prav ravnali, ko so bili v skrajni meji pazljivi in oprezn, kajti ni več dvoma, da se je nameraval napad na brodovje.

Vse ruske vojne ladje v Port Arturju so še nepoškodovane, vendar pa morajo neprestano menjati svoj prostor, da jih ne zadejejo japonske granate. Splošno se zbog tega sodi, da bodo skušale vdreti iz pristanišča in uit.

Tudi vladivostoško brodovje je že popolnoma popravljeno. Admiral Skridlov je bil v Mukdenu pri Kuropatkini, s katerim sta se pogovorila o nadaljnem bojevanju. Sridlov se je vrnil v Vladivostok in se bo bržkone kmalo začel gibati s svojim brodovjem.

Baltiško brodovje mirno nadaljuje svojo pot. Napadi se bodo začeli bržkone ponavljati še v Indijskem oceanu. Oba oddelka prvega brodovja, od katerih eden pluje okoli Afrike drugi skozi Sueški kanal, se bosta adružila pri otoku Madagaskar, kjer bo brodovje počakalo na drugo brodovje, ki pluje sedaj skozi dansko morje.

Temeljito in trajno. Pogostokrat ide s svojim Milanom in Lilijo h kapelici, da pridene sveže cvetje in pomoli k sv. Družini.

»Oh kako sem srečna sedaj«, reče nekoga večera gospa Lilija, ko so se vračali od kapelice, »ker vem, da smo vsi vdani naši sv. veri.«

»In jaz čutim vsak dan bolj, kolika sreča je prava vera vsakemu kristijanu!« odvrne Milovič. »Delajva sedaj na to, da najin sin tega blagora ne zgubi. A da sem zopet to, kar sem, namreč čisan tovarnar, da si ozdravela ti, da sem postal to, kar sem bil v mladosti, si dosegla ti, Milan in končno jaz po potu molitve in spoznanja!«

»Hvala sv. Družini«, pristavila je Lilija.

Odročeno zborovanje. Nekje je bilo brati poročilo o zborovanju nekega znanstvenega društva. Tiskarski skratelj pa si je dovolil naslednjo šalo: Predsednik otvoril zborovanje in podavi (mesto pozdravi) navzoče ude.

Port Artur.

Dne 15. t. m. je došla v luko Čifu torpedovka »Raztoropni«, katere kapitan je imel tajna poročila. Kakšna da so, tega nihče ne ve. Ko je kapitan videl, da ne more več iz luke, ker je zunaj luke krizalo več japonskih ladij, ki so čakale na njega, je razstrelil Raztoropnega v zrak.

Poveljnik »Raztoropnega«, je dejal, da stanje trdnjave nikakor še ni tako, kakor se govori. Vkljub vsem silnim japonskim napadom so še vse glavne utrdbe okrog Port Arturja v ruskih rokah. To ne velja le za Ljaotešan, ampak za vse zasedbe okrog Port Arturja. Vsak dan obstrelijava Japonci utrdbe, a v zadnjem času niso napredovali prav nič. V Port Arturju je še živeža in premoga za eno celo leto. Posadka je polna samozavesti in poguma. Poveljnik je sporočil, da je bivši guverner v Dalnjem, Saharov, umrl v Port Arturju na legarju. (To ni oni generalni poročnik Saharov pri mandžurijski armadi. Ur.) — Poveljnik je pravil daleč, da so ladje popravljene, kolikor mogoče in najbrže bi nekatere lahko odplove. — Dopisnik »Daily Mail« je dobil pri pogledu na »Raztoropnega« slediči vtis: Modre uniforme in zimska obleka moštva je bila še prav čedna, le tu pa tam nekoliko raztrgana. Ladja je bila umazana. Poveljnik se je opravičeval, češ da ni bilo časa. Moštvo je pripravljalo torpede. »Pričakovali smo boja. — Na krovu se je sprejhal rejen in zadovoljen pes. Vse je bilo v čudovito dobrem stanju, z ozirom na vožnjo, ki jo je imela ladja prestati. Naj si bo stanje trdnjave to ali ono, gotovo je, da ni tako obupno, kakor si ljudje predstavljajo. Port Artur je po devetmesečnem obleganju ter neprestanem obstrelijanju mogel odpolati še popolnoma nepoškodovano bojno ladjo s popolnim moštvom, katerega zdravstveno stanje je ugodno. Ladja ni bila le preskrbljena z potrebnim živežem, ampak tudi s pivom in tobakom. — Dopisnik lista »Daily Chronicle« pa je videl v ladjni kuhinji sveže meso, pivo, tobak in sočivje. Ruski častniki na »Raztoropnem« so izjavili, da ni res, da bi se bil »Bajan« potopil. Res je, da se je poškodoval stroj, ki so ga pa kmalu popravili. Križarice vsak dan plovejo iz luke, medtem ko oklopnice ostanejo v luki. Poveljnik ni prinesel nikakih brzjavk. Pač pa je brzjavil carju, da so Rusi doslej odbili še vse japonske napade na trdnjavo, ter obdržali še vse glavne utrbe. Tako torej poročajo angleški viri. Torej so že zdavnaj prenaglijena poročila, da stoji Port Artur pred padcem.

Iz Čifa pa poročajo, da je poveljnik »Raztoropnega« izjavil, da po njegovem mnenju Port Artur sploh ne bo nikdar padel. Isto potrjuje tudi moštvo. Za vodo ni skrbeti, ker je vse preskrbljeno, da se zbira deževnica. Nobeden generalov ni ranjen. Peterburški krogi so mnenja, da bodo »Raztoropnemu« sledile še ostale ladje. Iz Tjencina v Mukden došli potnik zatrjuje, da je obleganje Port Arturja silno slablo. Togo je namreč oddal del brodovja v popravo.

Japonci še vedno napadajo Port Artur, vendar pa poroča poročevalec angleškega lista »Dayli Telegraph«, da so že silno utrujeni. Kakor je razvidno iz Japonskega uradnega poročila, je palo pred trdnjavo že 70.000 japonskih vojakov. Koliko je že padlo Rusov, se ne ve, ker o tem ne dojde nikako poročilo iz trdnjave. Sumi se, da se je okrčilo število posadke za polovico in da steje sedaj kakih 28.000 mož.

Državni zbor.

Dunaj, 19. novemb. 1904.

Državni zbor se je otvoril v četrtek, dne 17. novembra. Žmešujave v državi, kakor v parlamentu so večje, kakor so bile. Vlada se je sicer nekako spremenila; Čehi so dobili svojega zastopnika v ministrstvu. Toda notranjega uradnega jezika in češkega vseučilišča v Brnu (na Moravskem) njim vlada ni

obljubila; zato tudi oni ne odstopijo od obstrukcije. Enaka je z Jugoslovani. Tu so se razmire celo poostrike. Kajti katoliški kranjski poslanci zahtevajo, da se odpravi deželni predsednik Hein; dalmatinski pa, da odide cesarski namestnik Handel. Zato so precej pred prvo sejo državnega zbornika sklenili Čehi in »Slovenska zveza«, da nimajo ne eni, ne drugi povoda, da spremenijo svoje dozdajšnje postopanje. K tej nezadovoljnosti na strani Slovanov je pa nastopila silna razburjenost proti vladi od strani Lahov in Nemcev. Znani so dogodki v tirolskem glavnem mestu Inomostu, kjer so streljali Lahi na Nemce in so slednji razbili poslopje, kjer se je nastanilo učilišče za laške pravoslavce. Pri teh izgredih je bil ubit nek nemški slikar. Nemci so zahtevali, naj se takoj to lasko učilišče prestavi iz nemške zemlje na laško; Lahi pa, naj ustanovi vlada v Trstu vseučilišče. Vlada je obljudila, da preseli laške visoke šole postavnim potom, toraj po parlamentu iz Inomosta.

Kakor se je pričakovalo, je ministrski predsednik precej v prvi seji govoril o teh dogodkih v Inomostu ter zvračal vso krivdo na tamošnjega mestnega župana. Teden pred temi izgredi je tirolski cesarski namestnik naznal mestnemu županu, da se laški visokošolci oborožujejo z revolverji, da se je bat spopadov in da mestna policija ne bo zmožna, vzdržati red in mir. Župan pa je zastavil svojo besedo, da se tega ni bat, da toraj žandarjev in vojakov ne potrebuje. Ko so toraj laški visokošolci obhajali v neki gostilnici svojo veselico, se je zbrala velika množina Nemcev pred to gostilno. Ko pridejo laški visokošolci iz hiše, začnejo streljati po ljudeh in rabuka se je začela. Silno strastno je napadal precej v prvi seji poslanec za Inomost dr. Erler ministra dr. Körberja, dr. Hartelja in tirolskega cesarskega namestnika, češ, da so ti krivi vseh nemirov v Inomostu. Prav dobro se je zagovarjal dr. Körber ter zvračal vso krivdo na župana v Inomostu. Razgovora o tirolskih zmešnjavah so se v petek udeleževali še drugi poslanci, med njimi novi načelnik poljskega kluba grof Dziedusický. Po njegovih besedah bi morali Nemci biti bolj prizanesljivi, pravicoljubni in prijazni proti svojim sosedom; v Avstriji bi moral vsak narod najti svoje pravice. Čehom je ta Poljak odsvetoval nadaljno obstrukcijo, s katero ne bodo ničesar dosegli. Poljaki hočejo še dalje pomirljivo posredovati med raznimi strankami. Laški poslanec Malta i je zagovarjal ravnanje laških visokošolcev. Kdaj bo konec te razprave, je še negotovo. To je danes očvidno, da dr. Körber nima v zbornici prav nobene zaslombe. Zato se tudi govorji, da je mogoče, da odstopi zdajšnje ministrstvo. Kdo bi pa mogel pri zdajšnjih razmerah prevzeti v svoje roke državne vajeti in zanašati se, da nastane mir v državi, je tudi nejasno. — V prvi seji je predložil novi finančni minister zbornici proračun za leto 1905 ter ga obširno razjasnil. Poslanec Žičkar je vložil nujni predlog za podporo poškodovancem v občinah Zabukovje, Sevnica, Blanca, Brezje, Mrčna sela, Veternik, Pilštanj, Dobje in Loke.

Razprave o nemirih v Inomostu se nadaljujejo. Izmed govornikov je omeniti samo naučni minister Hartel, ki je istotako kakor dr. Körber zavračal nemške poslance ter označil Nemce kot glavne krivce nemirov v Inomostu.

Politični ogled.

Preskrba za starostne in obnemogle delavce. Ministrski predsednik Körber je naznal, da bo zbornici predložil zakonski načrt o preskrbi starostnih in onemoglih delavcev. Izpremenjen bo tudi zakon o zavarovanju delavcev glede bolezni in nezgode. Novi zakon bo določil, da dobi delavec, ako doseže gotovo vrsto let, dohodek, a če po-

stane vže prej za delo nezmožen, pa preskrbo za onemogle. A Körber je tudi obenem naznal, da zbornica še ne bo takoj razpravljala o tej predlogi, marveč, da hoče vlada še »zaslišati« sodbo raznih društev. Potemtakem stvar še ne bo tako hitro rešena. Zato je pa dolžnost delavcev, da nastopijo za vpeljavo starostne oskrbe!

Poljski klub. je izvolil za svojega načelnika poslanca grofa Dzieduszyckega in za prvega podpredsednika dr. Abramovicza, za drugega podpredsednika pa dr. Dulemba. Poljski klub bo bržkone nastopal pod novim vodstvom bolj v slovenskem duhu kakor prej pod starim predsednikom Javorškim, ki je bil prevelik prijatelj naše nemške vlade. Za novo politiko nam je tudi porok klubov podpredsednik Abramovicz, kateri je stal nekdaj v sredini odpora proti nemški obstrukciji v državnem zboru.

Rusinski klub. Rusinski poslanci so si ustanovili svoj klub ter si izvolili za klubovega predsednika Romanczuka in za podpredsednika Wassilka.

Vstaja na Kitajskem. Iz Šangaja se poroča, da je nastala vstaja v pokrajini Kvancu. Vstaši so porazili cesarske čete, ki so hotele upor udusiti. Nato so se vstaši polastili petih mest te pokrajine. Trgovci in inozemci so pobegnili. Bati se je, da bi se vstaja ne razširila tudi na druge pokrajine in da ne bi nastal splošen vstanek kakor l. 1900. To bi bilo posebno sedaj med rusko-japonsko vojsko zelo nevarno.

Dopisi.

Iz Gočeve pri Sv. Lenartu v Slovgor. (Občinske volitve). Pri nas so se vrsile občinske volitve dne 19. t. m. Izpadle so za našo narodno stranko jako častno, akoravno se je trudila nasprotna stranka, od najnajšega prostaka pa do najduhovitejšega.

Nasinci so zmagali z ogromno večino glasov v vseh treh razredih. Posebno vroč boj se je bil za II. in III. razred, lahko pa je bilo v prvem, ker takrat so že imeli štajercijanci tako zmesane možgane, da je še njih edini pristas volil naše narodne kandidate. Vsa čast in hvala našim možem, ki so ta dan tako častno nastopili.

Sedaj je pač prišel menda tisti čas, ko bo moral g. Florjan Petritsch odložiti svoje pero, katero je odrezal od vrane, ujet v tevtonskih gozdih. Saj jo je čez 20 let sukal v pogubo Slovenije in kmetskega prebivalstva.

Da, časi se spreminjajo ter se uresničuje geslo: »Mi mlati, mi gremo naprej!«

Slovenja vas pri Ptaju. (Občinske volitve.) Dne 5. decembra bomo imeli v občini Slovenja vas občinske volitve. Vsi volilci so prepričani in dobro uvidijo, da tako ne more in ne sme iti dalje, kakor je bilo doslej. Saj ne vemo, kaj se godi z nami in našimi rečmi. G. župan je doslej delal, kakor so mu velevali ljudje, ki hočejo vse drugo, samo naše koristi ne. Zato pa možje iz Slovenje vasi, iz Hodoš, Skorbe, Njiverc, Sv. Kungote in iz Gereče vasi, pridite dne 5. dec. polnoštevilno na volišče! Ne omahujejte dalje, tu se ne gre za zamero ali sovraštvo, ampak za korist naše lepe občine; izvolite si moža, ki ima voljo, pa tudi zmožnosti dobro opravljati težavni in odgovora polni posel občinskega predstojnika. Dobro pomislimo: Kakor si bomo postlali, tako bomo ležali! Vsak je svoje sreče kovač, tudi mi Slovenjevaččani!

Iz Vidma. (Resa.) Ob cesti iz Vidma proti Stari vasi leži lepo posestvo z velikim poslopjem, kateremu je prizidana cerkvica z stolpom. A v tej cerkvi se ni služila sv. maša že več kakor sto let, ker se za njeno popravilo dozdajšnji posestniki niso nič zmenili. To veliko posestvo je kupil od dozdajšnje lastnice gospe Jožefo Hočevare gosp. Jožef Šribar, kaplan v Trbovlji. Kakor čujemo, na-

merava novi posestnik imenovan kapelico primerno popraviti in spremeniti v hišo božjo. S to spremembou posestnika zadobi slovenska stranka pri volitvah za brežiški okrajni zastop glas, ki se je do zdaj oddajal nemški stranki.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katoliško politično in gospodarsko društvo v Jarenini. ima v nedeljo, dne 27. novembra v gostilni g. Pezdička na Vukovskem ob pol 4 popoldne svoj občni zbor in volitev novega odbora. Na shodu bo poročal vrli kmet, deželni poslanec Roškar o zadnjem zanimivem deželnozborskem zasedanju. Govorilo se bo tudi o deželni podpori potoci poškodovanim. Vsak se lahko v tem oziru pritoži. Tudi iz Maribora je obljudil priti znan govornik. Ker je gostilna g. Pezdička na cesti proti Št. Jakobu in proti Sv. Marjeti, se nadejamo, da bodo prisli tudi kmetje iz teh far na velezanimivi shod. Janreničani, Št. Jakobčani, Št. Marječani in drugi sosedje, pridite gotovo v nedeljo, dne 27. novembra točno ob pol 4. v gostilno g. Pezdička na Vukovsko! Zanimive reči se bodo obravnavale. Nikomur ne bo žal, ako bo prišel. Ne pustimo poslanca samega!

Mladeniški shod za slovenjegraški okraj. Le kratko hočemo poročati o tem krasnem shodu, ker je pred vsem mladenički list »Naš Dom« poklican, poročati o tem mladeničkem pojavu obširnejše. Shod se je vršil v Šmartinu v Kačevi gostilni, kamor so mnogoštevilni zborovalci pod zastavo dobrnske mladeničke zveze skupno prikorakali s Homcem. Nadžupnik Šmartinskog. Lenart je došle zborovalce kar najsrčnejše pozdravil ter jih povabil v zborovalnico. Predsednikom shoda so si zborovalci izvolili g. župana Rotovnika. V imenu pododzora kršč. socialne Zveze za Štajersko je govoril g. urednik Korosec ter orisal namen mladeničke organizacije. Pozdrave katoliške slovenske akademične mladine izreka v vznesenih besedah jur. Merala, član slov. kat. akad. društva »Danica« na Dunaju. V imenu političnega društva za slov. graški okraj pozdravlja mladeničke predsednik g. Pečnik, v imenu dobrnskih mladeničev zastavonoša Božnik. Na to je bil slavnostni govor g. Fr. Kremeržarja, jurista in člana »Danice«. Razpravljaj je o pomenu in potrebi izobrazbe v katoliškem in narodnem duhu. Navdušenje je prisipelo ob tem govoru do vrhunca. Pozdrave pameških mladeničev je izročil mladenič Anton Smolar, pozdrave starotrških pa mladenič Ivan Arh. G. predsednik Rotovnik je po kratkem navduševalnem govoru sklenil zborovanje. Po večernicah je brašno društvo Šmartinsko priredilo igro »Zamujeni vlak«, pri kateri so mladeniči izborno rešili svojo nalogo, osobito pa Peter. Malemu virtuozu in pevcem istotako vsa čast!

Mariborske porotne obravnavne. Dne 17. tega meseca je bil obsojen 20 letni hlapec Jožef Kranjc iz Lahonce na pet mesecov težke ječe. Obtoženec je dne 17. okt. t. l. udaril Vincenca Tašnerja v Sovjaku s palico tako močno po glavi, da je ranjeni še isto noč umrl. Kranjc se je izgovarjal, da je bil od Tašnerja napaden in da se je moral braniti. Vsled tega je bil kaznovan samo zaradi prestopka silobrana. — Isti dan je bil obsojen hlapec Ferdinand Müller iz Rihtarovec zaradi umora svojega gospodarja Franca Heriča na 7 let težke ječe.

Priznanje slovenskemu čebeljarju. C. kr. dežel. šol. svet Štajerski je izrekel z odlokem dne 31. oktobra t. l. g. Ivanu Ju-

ranciču, potovalnemu učitelju za čebelorejo, pripozanje in zahvalo za predavanje in pouk na čebelarskem shodu v Šmartinu pri Slovenjgradcu dne 30. junija in 1. julija t. l. Ker se g. Juranič žrtvuje za čebelarstvo na blagor našega milega naroda, mu najprisrčnejše čestitamo k temu priznanju njegovega delovanja.

Izpit učiteljske usposobljenosti za ljudske šole so naredile v Gorici sledče gospoditne: za ljudske šole s sloven. in nemškim učnim jezikom: Bezljaj Josipina iz Št. Vida pri Planini, Gomilšek Antonija iz Pišec, Jebatič Roza od Sv. Marijete niže Ptuja, S. Jeraj Valerija iz Maribora, Juvančič Olga iz Selnice, Lazar Milena iz Ormoža (okolica), Lecker Matilda iz Slivnice pri Celju, Posega Marija od Sv. Miklavža blizu Ormoža, Rosenberger Alojzija iz Loč, S. Trstenjak Emanuela iz Maribora; za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom: Cink Alojzija od Sv. Andraža nad Polzelo, Martelanc Analiča iz Poljčan, Šauli Eleonora iz Št. Petra na Medvedovem selu in Vagaja Eliza iz Laporja.

Goljufija na poštah Na pošti v Mariboru je neš mlaček oddal v zavitkih 1500 kron. Uradnik ni pogledal v zavitke, ker je bilo na zavitkih zapisano »Posojilnica v Ptiju«. Potrdil je izročitelju sprejem 1500 kron. Zvečer je pa zapsil, da je bil v zavitkih le nikelj. V Ptiju je slepar poizkušal na isti način oslepariti pošto, a je bil prijet. Slepar je ptujski gimnazijec Kociper.

Umrl je dne 16 nov. nagle smrti Miha Lupše v Pilštanju. Ravno si je mislil na njivi zakuriti, ko ga zadene kap. V eni roki je še držal skalino, v drugi pa žveplenko, ko so ga našli. Mož je bil star 70 let. — Iz Poljčan se nam piše: Po hudi bolezni je umrl dne 16. nov. na graski kliniki g. Ferdinand Ivanuš, bivši tukajski trgovce in posestnik. Pokopan je bil tukaj na god sv. Etiabete. Ogromna množica, ki je spremljala njegovo truplo k večnemu počitku, pričala je o splošni priljubljenosti rajukega. Bil je vselej prijažen in veselega lica, se celo v bolezni si je zapei marsikatero pobožno pesem. S svojim premoženjem je storil veliko dobrega in sicer kolikor mogoče na skrivnem ter je rad postregel vsakomur z dobrim svetom. Za novo cerkev v Poljčanah je daroval več tisočakov in rajnemu g. župniku Mlasku je kupil lep nagrobn spomenik. To pač jasno spricuje njegovo ljubezen do cerkve in duhovnikov, s katerimi je vselej prijateljsko občeval. On je bil tudi prvi povaročitelj romarskih vlakov, ki so štajerske Slovence vozili na božjo pot v Marijino Celje in na Brezje k Mariji Pomočnici. Za časa volitev je vselej podpiral slovensko stranko, četudi si je družače prizadeval v miru živeti z vsami ljudmi. Boditi zemljica lahka blagemu možu in svetila mu večna luč! — Umrl je dne 19. t. m. pri Sv. Petru niže Maribora tamošnji večletni cerkv. klučar, občinski predstojnik, ud kraj. Šolskega sveta, veleposestnik Alojzij Velebil v 61 letu svoje starosti. V ponedeljek ob 9. predp. je bil pogreb, katerega je vodil mil. g. kanonik Moravec, nagroben govor je imel c. g. dr. Ant. Medved. Pogreba se je udeležilo velikansko število ljudstva. Spoštovanemu možu bodi lahka domaća zemlja! — Na Ptujski gori je umrl dne 20. t. m. veleugleden m.ž. posestnik Franc Žunkovič. Pogreb je bil dne 22. t. m. ob ogromni udeležbi občinstva. Sveti mu večna luč!

„Štajerčevi“ pristaši pogoreli. V St. Janžu na Drav. polju so se vršile dne 25. maja t. l. občinske volitve. Ker je zmagala slovenska stranka, je vložila »Štajerčeva« stranka ugovor proti volitvi. Te dni je došel odlok namestništva, v katerem se ta volitev potrjuje, ker se je vse postavno vršilo. Torej dolg nos so dobili »Štajerčevi« pristaši.

Kakšni so Štajerjevi zajci? Bistriški Stiger je imel v okolici mesta najet lov. Seveda zajci njegovega lova so istotako radi glodali skorijo dreves, kakor zajci ptujskega

advokata Fichtenaua. Ko so začeli kmetje godrnjati in žugati s tožbo, jim je rekel neki Stigerjev prijatelj: »Kako morete tožiti Stigerja, ko vendar ne veste, ali so njegovi zajci oglodali drevesa. Mogoče so pa bili zajci iz drugih lovskih okrožij!« Ali ni to pametno? Ob enem se pa tudi vidi, kako so Stigerjevi pristaši naklonjeni kmetom. Več jim je za Stigerjeve zajce nego za kmete!

Prosta služba. Služba uradnega sluge pri c. kr. okrajni sodniji v Slovenjgradcu je razpisana. Lastnoročno pisane prošnje se najvpošloje do 20. decembra t. l. na predsedništvo okrožne sodnije v Celju.

Nesreča. Posestnica Marija Cvin v Ponikvi je šla dne 15. t. mes. v gozd listje grabit ter je vzela s seboj svojo petletno hčarko. V gozdu je zakurila mati ogenj, da bi se otrok pri njem grel. Mati se je pri svojem delu oddaljila od otroka ter pustila samega pri ognju. Otrok je pa prišel z obleko preblizu ognja, ki se je vnela. Jokajoč je letela deklica z gorečo obleko proti domu, kjer je vsa opečena padla na tla. Ko je priletela mati za njo, je našla samo na pol pečeno mrtvo truplo svojega nesrečnega otroka. — Na travniku blizu Sotle je pasla 11. t. m. osemletna Marija Geršak iz Sv. Petra pod Sv. Gorami. Vsled neprevidnosti je padla v Sotlo. Na klicanje drugih otrok je priletel hlapec Franc Taberski, ki je potegnil deklico iz vode, toda že mrtvo. Vsi poskusi, jo oživeti, so bili brezuspešni. — Helena Amon iz Zagorja si je šla v Podčetrtek po zdravila za vrat. Mesto da bi rabila zdravilo kot mazilo, ga je med potom pila. Zastrupila si je kri, padla kmalu v nezavest in umrla. Deklica je imela se le komaj 19 let.

Ogenj. V Loki pri Žusmu je zgorela dne 13. t. m. prazna koča Jakoba Arbeiter. Pastirji so si v bližini koče zakurili ogenj. Veter je zanesel iskre na streho koče, ki se je vnela. — Požar je vpepelil dne 13. t. m. gospodarsko poslopje občinskega predstojnika g. Josipa Veberič v Borčevi popolnom s vsemi poljskimi prideki. Začgal je sedemletni, občini v skrb izročeni ubožec, katerega je vzel ponosrečen iz usmiljenja k sebi.

Ustrelil se je dne 15. t. mes. v Možirju na Štajerskem Makso Žnidaršič, bivši 19 letni trgovski pomočnik, nazadnje agent. Žnidaršič je ukradel najprvo v Boštanj pri Krškem 180 K, prišel z njimi v Ljubljano in si poiskal neko ljubico, s kero je denar zspravljal. Kmalu mu je bilo v Ljubljani »prevroče« ter se je odpeljal v Trst, kjer je toliko časa živel, da je skoro porabil ves ukraden denar, z ostankom se je pa odpeljal v Ljubno. Tam je zopet pokradel več zlatnine in 800 K denarja. Ko so ga varnostna oblastva nepretrgoma zasledovala in si je mislil, da ni več izhoda, si je vzel življenje. Zadel se je v glavo in bil takoj mrtev.

Iz Rov pri Višnjivasi se nam poroča, da je cesta čez hrib Kuretnico v zelo slabem stanu. Merodajne osebe in zastopi naj bi ukrenili, da se ugodi tozadavnim prošnjam Rovčanov!

Zvit tat se je splazil pretekli teden pod posteljo v hiši g. Antona Vahčiča, trgovca na Vidmu. Ko sta mož in žena zaspala, jima je odnesel nepovabljeni gost 1500 K. Orožniki so ga dozdaj zastonj iskali.

Občini Planina je dovolio poljedelsko ministrstvo 4000 K podpore za zidanje vodovala, ki bo 1600 m dolg. Stroški so proračunjeni na 23.697 V.

Kupujte užigalice družbe sv. Cirila in Metoda. Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je vplačala tvrdka Ivan Perdan zopet znesek edentisoč kron kot delež pripadajoč naši družbi iz prodaje družbenih užigalic. Podpirajte, rodoljubne Slovenke, zavedni Slovenci to podjetje in razširjajte porabo družbenih užigalic, saj ima družba do danes od teh užigalic že 14.400 K prispevka.

Kletarski tečaji. Znano je, da je kle-

tarstvo na Kranjskem v primeru z drugim bolj vinorodnimi deželami se na tako nizki stopnji. Da se temu opomore, priredil bo tamošnji c. kr. vinarski nadzornik Bohuslav Skalicky pri državnih kletarskih tečajev. Tako lepo skrbi dežela za napredek vinarstva ozir. kletarstva. In pri nas, kjer imamo najslavnejše gorice in pridelujemo najboljše vino, se pa nič ne ukrene. Kaj pomaga najlepše grozdje iz najboljšega vinograda, ako iz njega gospodar ne zna pripraviti fino, žlahnto in stanovitno vinsko kapljico? Istotako je znanje umnega kletarstva neobhodno potrebno za vinske trgovce in gostilničarje, ki posredujejo prodajo vina med pridelovalcem in občinstvom in ki lahko iz najboljšega vina najslabše naredijo, ako ž njim pravilno ne ravnajo. Pri nas bi se moralo v prvi vrsti gledati na to, da se povzdigne ta panoga kmetijskih dchodkov. Ali hočemo čakati, da nas prekosijo v tem druge, manj vinorodne dežele? Tedaj bo že prepozno, in vse tarnanje zaman! Zdaj je še čas, zdaj na delo, na delo za stanovsko izobrazbo!

Nedeljska šola za kmetske mladinci. Kmetijska podružnica v Novem mestu priredi tudi letošnjo zimo nedeljski tečaj za kmetske sinove s tem namenom, da se kmetijski naraščaj kolikor mogoče izobrazuje v svojem poklicu in poučuje v najvažnejših zadevah živinoreje, pridelovanja krme in travništva, vinarstva in sadjarstva. Nedeljska šola bo trajala od decembra do februarja, in se bo vršila vsako nedeljo od 8. do 10. ure dopoldne. Tvarina, ki se bo poučevala v tej šoli iz posameznih predmetov, se bo za vsako nedeljo naprej prichtila. Obisk šole je dovoljen tudi samostojnim gospodarjem. Tako lepo se skrbi na Kranjskem za izobrazbo kmetov. Ali bi bilo pri nas na Štajerskem kaj takega nemogoče? Ali so morebiti naši kmetje in mladenci manj pouča potrebni? Ne, ampak večina deželnih poslancev, to so ti prijazni Nemci, nočejo o tem nič slišati. Slovenski poslanci bi nam gotovo kako zimsko kmetijsko šolo izposlovali, ko bi jih bilo več v deželnem zboru. Toda da jih ni več, tega so krivi naši nemčurji, ki volijo Stigerja, Wratschka, Lenka itd. Tem se zahvalite, ako zaostajate v stanovski izobrazbi za kmetske drugih dežel! Povsod kmetski stan napreduje, samo pri nas ne! Spodnji Štajer je tako imenitna poljedelska dežela, da bi lahko stala na vrhuncu vseh poljedelskih dežel. Pomislite to, slovenski kmetovalci!

Sladkor se bo podražil. Vsled letošnje suše je slabo vspela sladkorna pesa, zato se je sladkor že podražil za 10 vinarjev kilogram. Kakor se pa poroča iz trgovskih krovov, se bo sladkor še podražil.

Porotne obravnave.

Morilec Majcen na smrt obsojen. Minoli petek in soboto se je vršila obravnava proti 31 letnemu Antonu Majcenu iz Podvinec pri Ptiju. Obdolžen je bil, da je oropal dne 6. maja t. l. blizu infanterijske vojašnice v Mariboru Ano Frangeš iz Majšperga in da je umoril in oropal dne 22. avgusta t. l. Antonijo Pozeb, deklo v Mariboru. Oba slučaja sta se sledče dogodila: Dne 6. maja okoli 8. zvečer je nesla Ana Frangeš iz Majšperga piščeta v Maribor na prodaj. Na Tržaški cesti jo je srečal neki mož, ki jo vpraša, kaj da nese. Na odgovor, da nese piščeta na prodaj, ji odgovori neznanec, da naj nese ž njim k njegovi gospoj, ki želi piščeta kupiti. Žena je res šla žnjim. Mož jo je peljal po neki samotni poti čez neki travnik, kjer jo je vrgel ob tla, pokleplil na njo ter ji z-čel tiščati njen robec v usta, da ni mogla kričati. Posrečilo se ji je, eprostiti eno roko, s katero je potem toliko odbila napadalcevo roko od ust, da je mogla začela kričati in klicati na pomoč. Ko se je nekdo od bližnje hiše oglasil, spustil jo je ropar,

prijel za krilo, katerega je raztrgal, da je prišel do žepa, katerega je odtrgal. V žepu je bila mošnja s 6 kronami in en klič. Na to je napadalec zbežal proti bližnjemu gozdu. Žena je na to pol mrtva od strahu prišla do bližnje hiše, kjer je povedala celi dogodek. Ker je bila vsa ranjena in opraskana na obrazu in vrhu tega vse zbegana od strahu in nagora, spravili so jo v bolnišnico. Drugo jutro je šel orožnik na lice mesta ter našel tam en gumb. Narisal je tudi odoris čevlja, katerega je zapustil napadalec v mehki zemljji. Napadena je tudi natančno opisala napadalca. S prva se žandarmarji ni posrečilo dobiti zločinka. Šele ko so prijeli Majcen, so našli, da je najdeni gumb, ki je pa že bil nadomeščen z drugim, sličen drugim gumbom na Majcenovi obleki. Ravno tako se je tudi vjemal oris stopala v zemljji z Majcenovimi čevlji. Vrhu tega je tudi žena pod prisego trdila, da je on njen napadalec. Majcen je to tajil in rekel, da je bil doteden dan, v petek, doma pri svoji ženi, cesar pa ista ni potrdila. Po njeni izpovedi je prišel on še 7. maja, v soboto zvečer k nji.

Druga zadeva je sledenja: V ponedeljek, dne 22. avg. zjutraj je našel delavec Stancer na potu, ki pelje od Gangeršahovega mlina ob Dravi proti Mariboru, miako krvi in čop las; nedaleč od tam pa na strmem obrežju, ki pada okoli 10 metrov globoko k Dravi, raztreseno žensko obleko in spodaj pri Dravi mrtvo truplo, ki je bilo slečeno do nogavic. Policija, katero je obvestil, je prisla s sodniško komisijo na lice mesta, in je našla, da je truplo žensko, ki je imelo na vratu in trebuhu ter na nogah rane. Še isti dan se je dognalo, da je umorjena 35 letna Antonija Pozeb, doma iz Oplotnice, ki je služila v Mariboru. Orožništvo in policija je pridno iskala zločinka in slednjč se je posrečilo zvedeti, s kom je bila umorjena prejšnji dan v nedeljo popoldne skupaj v različnih gostilnah v Mariboru in v Kamnici. Vsled izpovedi prič so našli dotednega spremjevalca v osebi oboženca. Ko so preiskali njegovo nedeljsko obleko, so našli poškropljeno s krvjo in na kolenu hlače in spodnje hlače izrezane. Majcen je zločinstvo trdrovatno tajil in se izgovarjal, da je dobil krvave kaplike na obleki, ker mu je en teden prej, ko je bil doma pri svoji ženi, tekla iz nosa kri. Ko se mu je pa po pričah dokazalo, da to ni res, začel je praviti, da si je razrezal roko na šipi, katero je zlomil v vlaku, ko se je peljal domu. Tudi ta izgovor se je ovrgel vsled izpovedi prič, ki so s cer potrdile, da je šipo zlomil, ni pa se na roki rani. Slednjč se je izgovarjal, da je v gostilni »pri Gradu« v Mariboru v pisanosti razbil literski glaz, se vrezal v roko ter okrvavil obleko. Tudi ta izgovor se mu je ponešrečil, ker so priče izpovedale, da to ni res. Nekoliko dni po njegovi arretaciji so našli med kamenjem pri zgradbi, kjer je Majcen delal, njegov nož ves okrvavljen. Zatoženc se je izgovarjal, da mu je bil nož v ponedeljek dopoldne, dne 22. avg. okraden. Na vprašanje predsednikovo, kdo bi bil krvav nož tja položil, ni vedel nikogar navesti. Da je bil z umorjeno celo nedeljo popoldne v dveh gostilnah v Mariboru in v gostilni Šerag v Kamnici skupaj, tega Majcen ne taji. Iz gostilne Šerag je šel z njo ob 10. uri po noči proti Mariboru. Šla sta po veliki cesti in ne po pešpoti, katero rabijo navadno izletniki. Blizu mostu Kamniškega potoka, kjer gre majhna steza proti Dravi in ob nji proti Mariboru, sta šla oba nekoliko na stran na to sta se pa napotila zopet po glavni cesti v Maribor. V Koroškem predmestju sta ju srečala dva fanta, ki sta zvabila Pozeb s seboj, med tem ko je šel on proti domu. Na potu skozi mestni vrt, ko je šel na stran, si je na žičnatih ograjih raztrgal hlače, na kar je jezen odtrgal celi viseči kos. Tako je Majcen izpovedal. Ena priča je pa izpovedala, da je Majcen nagovarjal Pozeb naj gre z njim po veliki cesti, dve drugi priči sta pa slišali, kako jo je nagovarjal, da bi šla po samotni poti proti Dravi. Pozeb je imela tudi čez 10 K

denarja pri sebi, kakor so izpovedale natakarice, kjer sta z Majcenom pila. Ta denar se ni našel pri nji, zato se je sumilo, da jo je Majcen tudi denarja oropal.

Kljub vsem tem izpovedbam prič, je Majcen vse tajil in rekel, da ni kriv. Klical je Boga za pričo svoje nedolžnosti. Porotnikom so se stavila dva vprašanja: 1.) ali je Majcen kriv roparskega napada na Ano Frančes, 2.) ali je kriv zavratnega roparskega umora Antonije Pozeb. Porotniki so potrdili prvo vprašanje z 10 da, 2 ne, drugo pa z 12 da. Sodni dvor je na to obsodil Majcena v smrt na višala. Obsojeni se je pri razglasbi sodbe začel britko jokati, zapustil pa je že mirnejše sodno dvorano. Zunaj je zaledal svojega brata, kateremu je podal roko rekoč: »Z Bogom brat!« Oba sta se začela na to britko jokati. Pazuški pa je hitro porinil Majcena skozi vrata, katera se bodo samo zopet odprla, ko ga popeljejo pod vislice, če ga ne pomilosti cesarjevo dobro srce.

»Stajerčev« pesnik Muršec pred porotniki. Na dva dni je odrejena obravnavna proti Alojiju Muršec in Ožbaldu Šegula. Oba sta otožena umora žene Cecilije Šegula, katerega sta izvršila v noči od 19 na 20. avg t. l. Po izpovedi Šegule, kateri vse prizna, se je izvršil umor, kakor sam pripoveduje, tako-le: »Ker sem s svojo ženo v nezadovoljstvu živel, tožil sem večkrat Muršecu, da ne morem več izhajati. Nato mi je Muršec rekel: »Tu ni drugega za naredit, kakor jo pri priči zaklat.« Ker si pa nisem sam upal, sem obljudil Muršecu 300 K, če mi pomaga. V petek zvečer sem hoteliti k svojim starišem, ko sem pa sel mimo Murševega okna, sem videl, da ima luč. Sel sem k njemu in tadaj sva se dogovorila, da umoriva mojo ženo. Podala sva se k hiši, kjer sem jaz poklical ženo, ki mi je odprla. Nato sem se pri zadnjih vratih spustil Muršeca v hišo. Ko je žena zaspala, sem ji vrgel vrv okoli vrata ter jo vlekel proti vratom. Tam mi je že priskočil Muršec na pomoc. Oba sva jo vlekla skozi lopo v hišo, kjer je že Muršec med tem pripravil škaf in pa sekiro. Držala sva ji glavo čez škaf, nato sem jo na prigovaranje Muršeca jaz udaril s sekiro trikrat po glavi in ker je že migala, udaril jo je Muršec četrtokrat. Nato sva zanesla škaf s krvjo v potok. Pri žganju sva se potem posvetovala, kam s truplom. Muršec je predlagal, da bi vžgala šupo, da bi truplo tudi zgorelo. Temu pa nisem hotel pritrđiti, zato sva slednjč sklenila, položiti truplo na železniški tir, da bi se mislilo, da je sama skočila pod vlak. V ta namen ji je dal Muršec 5 K in dva ključa v žep.« Truplo je bilo potem po noči od hrzoviaka povoženo in ga je našel čuvaj kakor smo v st. 34. t. l. opisali. Medtem ko Šegula vse obstoji, taki Muršec trdrovatno ter se z neumuiščim govorjenjem hoče zagovarjati.

Nasim čitateljem je znano, da je Muršec zlagal pesmi za »Stajerca«. Po izpovedi prič je tudi v ječi pesnikoval. Zložil je dolgo pesem, katero je pel ter se s tem hotel sporazumeti s Šegulom, naj ga nikar ne izda. Sploh je ves nastop Muršeca jako drzen. Ko ga je predsednik vprašal, če je kriv, je prijel za lobanjo rajne Cecilije, ki je v sodniški dvorani, ter jo poljubil, rekoč: »Bog je moja priča, da sem nedolžen, zato poljubim tu njen glavo!« Ker je pa Šegula vse obstala, je zakričal nad njim: »Kaj boš lagal, hudobnež!« Laganje pa mu ni nič pomagalo.

Vsa izprijenost in hudobnost Muršeca pa se je izkazala pri drugem njegovem hudodelstvu. Z Jožefom Horvat sta leta 1899. skupaj ukradla goske. Ker je Horvat izdal tatvino, prisla sta oba v preiskavo. Pred obravnavo pa je hotel Muršec spraviti s sveta glavno pričo, Horvata. V ta namen ga je opijanil v Ptiju z žganjem, ga peljal po samotni poti, tam sta se oba vlegla v senco. Komaj pa je Horvat legel, že je čutil prvi sunek z nožem v glavo. Hotel se ubraniti napadalca, misil ga je prijeti za roko, toda

zgrabil je za nož ter si prerezel roko. Potem se je pa zgrudil na tla. Po noči ga je prebudil dež, hotel je vstati, da bi prišel iz gozda, toda vsled slabosti se je pri vsakem koraku zgrudil na tla. Ko so Horvata čez dva dni našli, bil je še živ. V bolnišnici so našli na njem 18 ran. Vsled ran na glavi je bil dolgo časa omotenega duha, tudi je popolnoma oglušil. Bolj ko pa je ozdravel, bolj se mu je bistril duh in začel se je spominjati vsega. Ko je to Muršec opazil, obljubil mu je razhčena darila, če molči. Vrhutega je raztrosil vest, da je Horvat bedast. Vendar tudi še sedaj mu je stregel po življenju. Tako ga je napadel meseca januarja t. l. v gozdu ter ga hotel ubiti. K sreči pa je prišel nekdo zraven, ki je to zabranil. Muršec se je takrat zagovarjal, da ga je Horvat psoval. Do solz je poslušalce ganila izpoved gluhega Horvata, ko je pripovedoval, kako ga je zapeljal Muršec v tativino, ga zakljal v gozdu, kako je prišedal iz bolnišnice, reven in slaboten v vednem strahu živel pred Muršecom, da ga zopet kje ne dobi na samem. Kako opravičen je bil njegov strah, je priča napad v januarju. Muršec je uničil najprej njegovo poštenje, nato je hotel uničiti tudi njegovo življenje. Dve žrtvi Muršeca sta stali pred nami, prvi Šegula, ki je na njegov nasvet umoril svojo ženo, drugi Horvat, ki mora gluhi inbolehen živeti svoje dni. Obema je bil Muršec hudohni duh, ki ju je zapeljal v hudodelstva in nesreče. Namesto pa, da bi svoja dejanja obžaloval in se kesal, taki trdrovatno ter celo imenuje priče lažljive, ki izpovejo resnico proti njemu. Tako daleč pripelje človeka »Stajerc« in žganje!

Grozno je bilo poslušati del zapisnika, v katerem se opisujejo rane Horvata. Ko so ga našli, imel je že rane vse gnile in polno črvov v njih. V bolnišnici so ga komaj toliko ozdravili, da je mogel hoditi, njegov duh je bil vsled strahu in ran na glavi skoraj popolnoma omračen. Celo leto je trajalo, predno je na duhu toliko ozdravel, da se je mogel spominjati, kaj se je tisti osodepolen popoldan z njim godilo. Komaj je revček okreval, začel ga je zasledovati Muršec, tako da je itak dusno in telesno oslabiljenega še bolj vznemirjal.

Muršec je vse tajil, jedini »da« je prišel iz njegovih ust, ko je priznal, da je v ječi pesnikoval. Ginljivo je bilo gledati očeta Šegule, ki je med obravnavo molil za svojega sina. Porotniki so vprašanja, če sta zatožena kriva, cesar se dolžita, potrdili, na kar je sodni dvor obsodil Muršeca in — Šegula v smrt na vešala.

Zdaj ko je Muršec videl, da mu vse njegovo laganje ni nič pomagalo, in ko mu je še donela smrtna obsodba v ušesih, misil si je: Ako obstanem, bom mogoče pomiloščen. Zato je stojil k sodniku in rekel: »Jaz obstojam, da sem kriv, in prosim za nižjo kazeno.« Tudi Šegula je prosil za milost.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Za župnika v Zavodnjem je imenovan č. g. Ivan Rožman, kaplan v Mozirju, in za župnika v Polju č. g. Anton Drefenik, kaplan pri Mali Nedelji.

Umrl je dne 21. t. m. v mariborski bogoslovni g. Anton Goričan, bogoslovec prvega letnika, star 23 let. Sprevod, katerega se je udeležila č. č. duhovščina iz Maribora, gimnazijski ravnatelj Giovacki z nekaterimi gg. profesorji, vsi šolski tovarisi ranjkega in mnogo občinstva, je vodil preč. g. kanonik dr. Mlakar, ravnatelj bogoslovnice. Rajnemu svetila večna luč!

Umeščen bo dne 1. decem. ob 10. uri predpol. na župnijo Sv. Lovrenc nad Mariborom č. g. Frider. Horvat, ondot. provizor.

Duhovne vaje so se obhajale te dni na Vidmu v proslavo Marijinega jubileja. Vodila sta to pobožnost č. gg. P. Avguštin in P. Emerih iz frančiškanskega samostana v Brežicah.

Iz Dramelj. Tukaj smo pretečeno nedeljo, dne 20. t. m. obhajali lepo slovesnost pri podružni cerkvi Marije Dobje. Naš č. g. župnik so dali prenarediti veliki altar in nadomestiti novo Marijino podobo. Ta dan so blagoslovili prenovljeni altar z lepo Marijino podobo, na kar so nam č. g. kaplan v prelepi, v sreči segajoči pridigi razložili čednosti Marijine. Iz več župnih so prihiteli ljudje počastiti novo dobsko Marijo. Cerkev je bila zelo lepo okrašena, tudi je bilo okrog cerkve vse v vencih in slavolokih. Zato moramo izreči pohvalo dobskim dekletam, katero so se res mnogo trudile, da so spodobno počastile in sprejele novo Marijo v svojo sredo. Tudi mladenci niso zaostali. Že v soboto in tudi v nedeljo so s topiči streljali in tako povzdignili slovesnost. Ob dveh popoldne so bile pete litanije, katere so vsi po cerkvi peli z velikim navdušenjem, in potem smo se razšli vsak na svoj dom z veselim srcem, da se je zopet nekaj storilo v čast Marijino in za njeni jubilej!

Od Sv. Martina v Rožni dolini. Tukaj se je obhajala v čast presv. Devici od 15. do 18. t. m. tridnevna, katero so vodili trije č. gg. misijonarji od Sv. Jožefa pri Celju. Udeležba vernikov je bila obilna že na predvečer in potem vse tri dni. Spovednice so bile vedno oblegane in je upanje, da bo ta pobožnost veliko dobrega sadu obrodila. Štejem si torej v prijetno dolžnost, da izrazim s tem č. gg. misijonarjem očitno zahvalo za ves njihov veliki trud in požrtvovanost. Naj jim Bog obilno povrne! Nadalje zahvaljujem č. g. nadučitelja in organista J. Kvaca, ki je s prekrasnim, v sreči segajočim petjem povzdignil slovesnost, zlasti zadnjidan. Pokazal je s svojim mešanim zborom, kaj se da doseči v tem oziru tudi med prostim ljudstvom, ako se kdo prav potradi. To mu služi v čast. Tudi njemu in pevcem naj Bog plati! — A. Kos, župnik.

Vzgojevalnica ubogih deklet. Letosnjega petdesetletnica Marijinega je že obrodila obilno krasnega sadu. Eden najlepših spominov

na to Marijino leto bo gotovo dekliska sirotišnica tik starodavne, od Slovencev tako pogosto obiskovane romarske cerkve Marija Trošt pri Gradcu. Častiti očetje frančiškan, pa družba sv. Detinatva ter štajerska zveza dobodelnih društev so si segli v roko in hočejo s svojimi doneski in pa milodari blagih Marijinih častilcev in dobrotnikov postaviti Marijin dom, v katerem se naj vzbajajo deklice sirote in učijo umnega gospodarstva in potrebne postrežbe pri bolnikih. Gotovo je to plemenit namen! Kdo bi ne pomagal rad, da se postavi Mariji tak spomenik tam, kjer je ona pomagala že tolifik! Kdor se hoče usmiliti ubogih sirot in še posebej počastiti nebes kraljico, naj blagovoli svoje doneske, če še tako majhne, vposlati: P. Benignus, gvardijan in župnik, Marija Trost pri Gradcu.

Na Zusmu bodo oo. jezuitje iz Ljubljane od 27. novembra do 5. decembra vodili sv. misijon. Ljudstvo se ga veseli, ker je od zadnjega misijona preteklo že 20 let.

Društvena poročila.

Miklavžev večer v Mariboru priredi kakor vsako leto tudi letos »Branje in pev. društvo Maribor« dne 4. decembra t. l. Na vzporednu je saljivi prizor, žabja kantata, nastop Miklavža, angeljev in parkeljnov. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Darila se naj oddajo pri slugi v Narodnem domu. Vsak zavitek mora biti kolekovan z narodnim kolekom. Kolek se dobri tudi pri slugi. Miklavž privabi vsako leto obilo občinstva v Narodni dom, upamo, da bo tudi letos našel mnogo velikih in malih otrok!

Javno predavanje v Ljutomeru priredi »Zgodovinsko društvo za Slov. Štajersko« dne 27. novembra 1904, v veliki dvorani g. J. Kukovca, v spomin 200 letnice, kar so štajerski Slovenci pregnali ogrske vstaše, Kruce. Vzpored: 1. Politično razmerje med avstrijskimi in ogrskimi deželami ob času Krucev. Predava društveni tajnik g. prof. dr. Kovačič. 2. Kruci na Slov. Štajerskem. Pre-

dava g. Janez Kociper. 3. Sodelujeta tudi ljutomersko pevsko in tamburasko društvo. Začetek točno ob pol 4. uri popol. Vstop je prost. — Odbor »Zgodov. društva za Slov. Štajersko.«

Slovenske igre v Slovenjgradec. Starotrska dekleta so priredila zadnjo nedeljo, dne 20. t. m. v zborovalnih prostorih Zadruge igro »Lurška pastirica«. Vse priprave in cela priredeite je bila skrb starotrskih deklet. Izvrsten uspeh jim je prinesel čast, a mnogoštivni obiskovalci jim izrekajo iskreno zahvalo za prijetno zabavo. V nedeljo, dne 27. t. m. se igra ponovi. Po predstavi je bila prosta zabava v gostilničnih prostorih, kjer so nam ob tamburjanju, petju in govorih sreca gorela svetega narodnega navdušenja.

Pilštanj. Zadnjo nedeljo, dne 20. nov. t. l. je priredilo naše izobr. društvo prvi poučni shod. Dasi smo se še le zadnje dni v tednu za to odločili, vendar obisk ni bil slab. Predaval se je o pomenu prave varčnosti. — Društvo je pristopilo k »Zvezici.«

Društvena naznanila.

Zvezne slovenskih posojilnic v Celju redni občni zbor se bo vrnil v četrtek, dne 1. decembra 1904 ob 10. uri predpoldne v Narodnem domu v Celju.

Kat. slov. izobražev. društvo na Vranskem priredi v nedeljo, dne 27. t. mes. poučen shod v prostorih stare šole ob 8. uri popol. Vzpored: petje, deklamacija S. Gregorčiča »Kmetski kiši«. Govor. Poučni govor ima veleč. g. urednik Ant. Korošec iz Maribora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slovenjgradec. Zadnjo nedeljo se je v Narodnem domu predstavljal igrokaz »Lurška pastirica«. Uspeh je bil velikanski. Na občno zahtevanje se bode igra prvo adventno nedeljo zopet predstavljala. Upa se, da bo uspeh še mnogobrojnejši. Predstava bo ob isti uri in v istih prostorih zakor zadnjič. V nedeljo le zopet v Narodni dom.

Listnica uredništva. Sv. Andraž v Slov. gor: Smo že dobili poročilo od druge strani. Hvala!

Loterijske številke.

Gradec 19. novemb.: 44, 54, 50, 21, 78.
Dunaj 19. novemb.: 27, 80, 41, 25, 14.

Zahvala.

S potrtem srečem nad nenadomestljivo izgubo našega prelju bega sina in brata gospoda

Antona Goričana,
bogoslovca I. letnika,

izrekamo vsem svojo najiskrenje zahvalo, posebno preč. ravnatelju bogoslovnice in ostalim č. gg. duhovnikom, bogoslovcem, č. gg. franciškanom, vodstvu gimnazijskemu, prečast. predstojništvu zavoda šolskih in usmiljenih sester in vsem drugim znancem in prijateljem za spremstvo dragega pokojnika in za darovane vence.

798 1—1

Žalujoči stariši in sestre.

ZAHVALA.

Povodom pogreba našega milega očeta, gospoda

Alojzija Velebila,

veleposestnika, cerkv. ključarja in župana,

se s tužnim, a zavolj tolike nam ravno sedaj izkazane ljubezni, potolaženim srcem zahvaljujemo preč. g. kanoniku in stol. župniku Francu Moravec, za sv. mašo in sprevod, vlč. g. dr. A. Medvedu za nagrobeni govor, vsem č. gg. duhovnikom, posebno č. g. domačemu župniku, ki so za sprevod in pogreb vse oskrbeli, slav. občin. zastopu, šolskemu vodstvu, društu »Skala« in vsem sorodnikom in znancem od blizu in daleč, za lepe vence in njih prijaznost, ter vsem, ki so našega, nam prerano zamlega očeta spremijali k zadnjemu počitku. Bog plačaj!

Pri Sv. Petru, 22. nov. 1904.

794 1—1

Žalujoči ostali.

Kmetovalci! obvarujte svojo živino!

pred hromoto in kostolomnico, katere bolezni bodo po izjavi živinodržavnikov, letos radi krme, ki ima premalo rudinskih snovi v sebi, pri živini neizogibne in pridevajte stalno 788 16—4

Barthelovo poklajno apno.

Ce se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor če se poklada po izbruhu bolezni toliko kilo na dan, — Tega apna se porabi v pol leta za pokladanje pri eni kravi 6—7 in pri enem prašču 3—4 kg.

Izdatek majhen! Učinek velikanski!

5 kg K 2— iz Dunaja, 50 kg K 12— iz Maribora.

Dopisuje se slovenski!

Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.

Zahvala.

Vsem, kateri so ljubi ženi in materi v težki bolezni stregli in jo v grob k njenim sedmim otrokom spremljali, posebno pa čast. gosp. kapelanu, kateri so bolnico večkrat obiskali in tolazili, izrekamo srčno zahvalo.

796 1—1

Črešnovec, 19. nov. 1904.

Rodbina Žitnik.

Zahvala.

Za pogorelo hišo in gospodarsko poslopje mi je izplačala ogrska-francoska zavarovalnica »Franco Hongroise« v Gradcu po svojem zastopniku, g. Ferenciu, točno zavarovalnino, zato se čutim dolžnega, izreči imenovani zavarovalnici za to kulantnost svojo zahvalo.

Terniče, dne 23. okt. 1904.

Korc Alojzij, Sel Jožef,
pričij

Jurij Cafuta.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. • • • •

Osebito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkuje nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmetek, odpravijo naduh, bolečine in krč, posperajujo in zboljujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male glistete vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izbornno proti hripavosti in prehljenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstora se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. { 4 ducate (48 steklenic) 14·60 K. 2 ducata (24 steklenic) 8 K. { 5 ducatov (60 steklenic) 17· K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoči priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navedam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabilni kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivila; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10—

Zdravje je največje bogastvo!

Služba občinskega tajnika,

ki bi hkrati opravljala tudi službo občinskega redarja, se odda s 1. prosincem 1905 v občini Dol (1000 prebivalcev). Dohodki: plača 960 K, službena obleka, prosta kurjava, prosto stanovanje (obstoječe iz 2 sob, kuhinja, shrambe in kleti v novi občinski hiši) ter zelenjadni vrt. — Zahteva se v prvi vrsti temeljito znanje slovenščine v govoru in pisavi, v drugi še le temščine. — Pismene prošnje s kratkim opisom življenskih razmer in dosedanje uporabe je poslati županstvu na Dolu (Hrastnik) in sicer do 1. grudna 1904.

768 3—3

Peklar, župan.

Vsem posestnikom vinogradov!

vinogradov!

Naznjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad več tisoč suho cepljenih trt na prodaj in sicer cepljene na R. Portalis: 12.000 žlahtna bela in rudeča. 10.000 Laški rilček. 4.000 Silvanec zeleni. 4.000 Burgundec beli. 3.500 Nemški rizling. 1.500 Traminec. 600 Rulandec. 400 Kraljevina.

Cepljene na Rup. Montikolo:

1.500 Laški rilček. 1000 Silvanec zeleni.

Prodajam le edino I. vrste dobro zarašcene in lepo vkoreninjene trte po 160 K tisoč komadov. Na vsekih 100 kom. cepljenih trt dam 20 komadov II. vrste brezplačno. To je na 1000 trt 200 kom. trt. Divjake od R. Portalis prodajam po 20 K tisoč kom.

Kdor naroči najmanj 1000 kom. cepljenih trt, dobi jih 5% cene. Pri naročilu ni treba znak za odgovor pridejati. Pri naročilu blagovolite poslati 20% arc od naročene svote. Trte se pošiljajo le v od trte uši okružene kraje. Naročila za v jesen odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. Naročila za spomlad pa dokler bo kaj zaloge.

708 10—8

Anton Slodnjak,

trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Pošta Juršinci pri Ptiju

Svoji k svojim!

Otvoritev trgovine.

Slavnemu občinstvu v Sv. Lovrencu in okolici uljudno naznjam, da sem v hiši g. Holnika odpril

trgovino z mešanim blagom.

Kot domačin zagotavljam vsakemu najboljšo in najcenejšo postrežbo ter se priporočam v blagohoten obisk.

S spoštovanjem 787 2—2

Avgustin Skrbe,
Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Vsaka beseda stane 2 v.

Najmanja objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.

Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnštvo se mora znak za odgovor pridejati.

Proda se.

Stampille iz kavčuka, modele za predstikarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodska ulica št. 15.

426 51—23

Vinogradniki. Naznjam posestnikom vinogradov, da imam letošnjo jesen več tisoč na suho cepljenih amerikanskih trt na prodaj. In sicer: 80.000 špon rumeni, 15.000 laški rilček, beli Burgundec in Silvanec. Cepljene na Rup. portalis in Solonis. Trte so dobro zarašcene in lepo vkoreninjene. Cena je I. vrste 100 kom, 16 K, II. vrste 100 kom. 11 K. Naročila brez arc se ne bodo v ozirom jemala. Naročniki se blagovolijo oglašati do 15. decembra pri Francu Muršiču, posestniku in trtnarju v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor., p. Juršinci pri Ptiju. 782 6—4

Velika najeminska vila ter ena mala hiša, obe s sadnim in zelenjadnim vrtom, vodovodom, stanovanje za vpokojence, vila tudi za gospodo, hiša pa za obrtnika jako primerna, je na prodaj. Več pove Anton Merzhun, Maribor, Weinbau-gasse.

787 4—4

Prenovljena, dobro zidana, jednodostropna hiša, z 2 velikima kletima, v kateri je tudi prodajalna, se takoj pod ugodnimi pogoji proda. Več se izve v Bankalarigasse št. 4, Maribor. 746 10—4

Dvonadstropna hiša v Mariboru Franc Jožefovi ulici, 11 stanovanj, meseca najeminska 270 K, se iz proste roke proda. Posestnik je tudi pripravljen, hišo zamenjati za gozd. Pojasnila daje Janez Spes, Windenauerstrasse 26.

766 10—3

Rakve (truge) vsake velikosti, vsake vrste, olišpane in lakinane, po želji odjemalca, so vedno pri spodaj podpisanim v zalogi. Rakve v moji zalogi so popolnoma gotove, tako da jih odjemalec ali kupec lahko takoj odpelja. Spoštovanjem Anton Milošič, mizarski mojster v Ptiju poštna ulica št. 12, nasproti ptujske slovenske posojilnice. 779 8—3

Lepo posestvo, 25 minut od Celja, ob okrajni cesti, progi južne železnice in ob Savinji ležeče, za poletno bivanje jako ugodno, meri 84 oralov in sicer 18 oralov njiv in z žlahtnim sadnim drejem, z osajenimi travniki, 16 oralov gozd, hiša, obstoječa iz 3 sob, 2 kuhinj, kleti, itd., živinski hlevi, kozolec in druga gospodarska poslopja, vse v najboljšem stanu, se pod ugodnimi pogoji proda. — Natančneje pod "D 26" poste restante Celje. 773 4—3

Svinjsko masto in druge pridelke iz mleka kupuje po najboljši ceni Amalia Smyra, Dunaj XVII., Elterleinplatz 7.

781 10—2

Posestvo, ležeče na Koprivniku hiša št. 19, blizu velike ceste, se iz proste roke proda za 2400 K. Obstoji iz dveh hiš, preše, sadenosnika in njiv. Polovica se sedaj izplača, druga polovica pa ostane vknjižena. Več se izve pri gosp. Sagru, gostilničarju pri Sv. Marijeti ob Pesnici. 782 2—2

Hiša z gospodarskimi poslopiji in vrtom, z njivo in travnikom, prodam tudi brez zadnjih dveh; v hiši staro renomirana gostilna in novo urejena prodajalnica. Več pove lastnik Blaž Solar v Tepanjah pri Konjicah. 785 4—2

Lepo posestvo se proda iz proste volje zaradi preselitve. K temu posestvu spadajo travniki, vrti in 2 hiši. Ena hiša je enonadstropna s 4 stanovanji, v drugi hiši je krčmarski obrt, dobro idoča gostilna in zraven izvrstno stanovanje za gospodarja ter klet. To posestvo je oddajeno od mesta Ptuj 5 minut hoda. Cena primerna. Takoj plačati je najmanj četrtino. Naslov pove upravnštvo lista.

788 2—1

Posestvo v Studencih pri Mariboru, hiša s 5 stanovanji, s hlevom za krave in konje ter svinje, vrt in še dva orala zemlje, se proda. Naslov pri upravnštvo. 793 3—1

Posestvo, zidana hiša in velika, zidana klet, zemlje je 17 oralov, 7 oralov hoste, 4 orale goric, blizu 1 oral je novonaseden, ostalo njive in velik sadovnjak, oddaljeno 1 uro iz Ljutomerja, se proda za 6000 K. Natančneje se izve pri gosp. Ludoviku Babnik v Ljutomeru ali v Mariboru, Kaiserstr. 6. 789 1—1

Hiša št. 129 v Zgor. Pobrežju pri Mariboru ja na prodaj. Ime lastnika se izve pri uredništvu lista. 791 3—1

Proste službe.

Kot governantinja iščem službe. Govorim nemški in slovenski jezik, sem skušana učiteljica ročnih del. Spričevala na razpolago. Ponudbe prosim pod naslovom A. B. poste restante Sv. Tomaz bl. Ormoža. 778 8—3

Dva viničarja, pridna, se iščeta za dve dobri viničarji s širimi delavskimi močmi. Sprejem takoj. Zglasita se naj v Framu pri Juriju Frögl. 790 2—1

Skušeni organist in pevovoda, skladatelj ter pesnik, z dobrimi spričevaji glasbene umetnosti višjih muzikalnih šol, mlad, več obel deželnih jezikov v besedi in pisavi, išče tem potom orgljarske službe na Spodn. Štajerskem in sicer v kakem mestu ali trgu. Sprejme z dobro, stalno plačo, katera naj bi najmanj na leto znašala do dve tisoč kron, omenjeno službo tudi na deželi. Naslov prosilca pove iz prijaznosti slovensko krščanske društvo "Domovina" v Gradcu. 793 3—1

Organistu, ki hoče nastopiti službo na Brezaem ob kor. žel., plačujejo farani okoli 120 kron na leto, pobirati si mora sam. Povrh ima tudi majhne postranske zasluge. Za cerky, predstojništvo Brezno-Fresen, 22. nov. 1904. Martin Stolz, žup. 795 3—1

Za vinogradnike!

40.000 la požlahtnjih ameriških trt Riparia Portalis in sicer: Špon (Mosler), Zelenčič (Sylvaner), laški Rilček (Welsch Risling), beli Burgundec in Muskateler, zajamčeno dotične vrste, izbrani najbolj zaraščeni cepeži in zelo močno vkoreninjeno trsje po 20 K stotino trsov.

21.000 istih vrst trsja II. razreda, vendar povoljne kako-vosti, po 10 K stotino. 50.000 ključkov za cepljenje Ripari Portalis po 16 K tisoč ključkov. Ponuja: Ivan Kočevar, posestnik v Središču (Polstra).

Pristnega Ljutomerčana novega in starega vina ponuja isti. Zabojji in vožnja k železnici se naročnikom ne računajo.

Trgovina obstoji že 36 let.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom.

Karol

„pri solncu“

Gosposka ulica št. 10 **Maribor**

katera priporoča slavn. občinstvu svoje letne in jesenske novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in levi izberi, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinje vrste, gladki, črni, rizasti in medno barvani kamgarri, lodni in vsake

18 vrste suknenega blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinje vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robezi za na glavo od gld. — 65, — 80, — 90, 1.—,

1.20, 1.40 in naprej do najfinje vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradlina za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. — 90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

Trgovina obstoji že 36 let.

145 5 - 9

H. Suttner

urar v Kranju (Krainburg).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svoje bogato zalogu finih in zlatnino in srebrnine. — Mal dobiček, veliko spečevanje. — Ceniki na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Opomba: Da je moje blago **zares fino** in ure **zanesljivo ideče**, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. — Kdo hoče dobro idočo uro kupiti, nai se zaupno obrne na moje tvrdko.**Naznanilo in priporočilo.**

Slavnemu občinstvu, zlasti gg. trgovcem vladno naznam, da odslej izdelujem tudi vsake vrste

tehnicē

(v a g e)

in jih sprejemam v popravilo. — Potrudil se bom, da zadovoljim vsem zahtevam v polni meri. — Priporočam se v obilno naročbo.

IVAN REBEK,
stavbeni in umetni ključar v Celju

Poljske ulice št. 14. 754 5-4

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvat
kamnoseški mojster ✕ ✕
✖ v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 38 12-11

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Trgovina z železnino „Merkur“**P. Majdič CELJE**

Za zimo:

peci, raznih vrst, tudi za kurjenje z žaganjem, štedilniki, vsi zraven potrebni deli in praprave. 775 3

Bogata zaloga poljedelskih strojev, posebno sedaj

slamoreznice —**kotlov** za žganje kuhati

in vseh drugih v železniško stroko spadajočih predmetov. — Najboljše umetno gnojilo za travnike in polja

Tomaževa žlindra in kajnit.

Navodila zastonj.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 22

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanju vseh mizarskih izdelkov za posjopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinješega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastonj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.